

Ketil Moe

- den største lillesander

● Det var med skuffelse og vantro jeg fredag 27. februar leste Lillesands-Postens behandling av saken om en eventuell statue av Ketil Moe og hans kinesiske venn Mark Wang.

Selvfølgelig må det være til-latt å dra i gang en debatt om en sak som angår hele kommunen, men her skjer det meste i gal rekkefølge. Først burde man fortelle hvorfor dette er en stor - ja, nærmest sensasjonell - sak. Og så kunne debatten komme.

Det første jeg vil peke på er det Ketil Moe maktet å utrette i løpet av sitt korte liv - til tross for sin sykdom. Eller kanskje på grunn av den? Man kan nesten trekke parallellen til apostelen Paulus som sa «Når jeg er skrøpelig, da er jeg sterk» (2. Kor. 12,10).

Jeg vil påstå at ingen person fra Lillesand har noen gang gjort så mye for så mange mennesker som Ketil Moe, og jeg skal prøve å bevise det.

Ingenting umulig

Ketils kongstanke var at funksjonshemmede og funksjonsfriske skulle kunne drive idrett og andre aktiviteter sammen. Funksjonshemmede skulle ha en menneskeverdig tilværelse. Ingenting umulig, det tar

bare litt lengre tid», pleide Ketil å svare skeptikerne. Selv fullførte Ketil New York City Marathon 14 ganger. Hans pågangsmot og jernvilje har hjulpet mange andre med forskjellige funksjonshemninger til å sprengte barrierer og gjennomføre kraftanstrengelser de trodde var umulig å gjennomføre.

Sammen med sin kinesiske venn Mark Wang klarte han å åpne Beijing Marathon for funksjonshemmede. Dette ble begynnelsen på noe stort. Deres innsats for de funksjonshemmede i dette verdens mest folkerike land er uten sidestykke. Frem til da hadde ikke denne gruppen noen fremtid i Kina. De ble nærmest gjemt bort, og det var bare ett rehabiliteringssenter for landets mer enn 80 millioner registrerte funksjonshemmede.

I dag - bare ti år senere - er det over 33 rehabiliteringssentre og 3.300 rehabiliteringsstasjoner rundt i landet. De funksjonshemmede får adgang til høyere utdanning. De blir tatt på alvor.

Jeg var selv til stede under åpningsseremonien av Paralympics i Beijing sist høst. De kinesiske myndighetene la åpenlyst like mye prestisje i dette arrangementet som i OL et par uker tidligere, og landets president sto for den offisielle åpningen av begge arrangementene. Underholdningen under Paralympics ble utført av utelukkende funksjonshemmede artister, og sto så absolutt ikke noe tilbake for åpningen av OL, som jeg fulgte på TV hjemme. Tvert imot. Kinesernes gave til alle som bodde i deltakerlandsbyen under Paralympics var et fantastisk show utført av China Disabled People-

I KINA: Bildet er fra atelieret til skulptøren Zi Jie Lin og viser fra venstre Johan Stanghelle, Mark Wang, Thomas Stanghelle, Magne Haugen og Zi Jie Lin. Geir Jenssen er skjult bak kunstneren. (Foto: Karl Johan Emanuelen)

's Performing Art Troupe (CDPPAT) - den samme artisttroppen som besøkte Lillesand sommeren 2007. De ønsket å inkorporere deler av operamusikalen om Ketil og Mark - «Some Sunny Night» - i sitt show, så komponisten og artisten Thomas Stanghelle deltok under forestillingen.

Tre år tidligere hadde han vært i Kina og fremført operamusikalen i Folkets Store Sal og i Marks hjemby Yinchuan. Dette var en skikkelig døråpner for arbeidet Mark står i. Den interessante livshistorien til Ketil og Mark har fenget det kinesiske folk så til de grader at det statlige kinesiske TV-selskapet CCTV laget en 18 episoders dramatisert TV-serie om deres opplevelser.

Det må også nevnes at da artisttroppen CDPPAT, som har opptrådt for presidenter, kongelige og statsministere verden over, skulle til Norge for to år siden, hadde de et stort ønske om å se Lillesand - Ketil Moes hjemby.

Knytte bånd

Nå er det også sterke krefter i Kina - dette mektige land i øst - som ønsker å knytte nærmere bånd til Lillesand. Jeg traff flere

av dem da jeg besøkte Kina for tre uker siden.

For det første er det et sterkt ønske om å forære Lillesand en statue av Ketil Moe og Mark Wang. Giveren er en innflytelsesrik kvinne som heter Xiaowen Wang. Hun bygde selv opp Gengdan Institute og Science and Technology, og det er nå en del av Beijing University. Hennes ønske om å forære statuen til Lillesand er godkjent av universitetsledelse, så det offisielle Kina står bak gaven. En tilsvarende statue vil bli reist på universitetsområdet neste år. Kunstneren som skal utforme statuen heter Zi Jie Lin som rektor ved universitetets kunstavdeling.

Da vi besøkte hans atelier, var han meget lydhør overfor de ønsker representantene fra Lillesand kommune hadde til utformingen. Utkastene han allerede hadde laget virket meget lovende, og han vil gjøre enkelte forandringer.

Lillesand kommune og dens innbyggere burde føle seg beæret som blir en slik gest til del.

I tillegg møtte vi politikere og næringslivsfolk som ønsket å knytte bånd til Lillesand. Qinhuandao er en kystby 250 km fra hovedstaden. Nokså likt Lillesand, men der stopper sammen-

likningen. Denne byen har 2,8 millioner innbyggere. De har allerede en liste klar over representanter som vil besøke Lillesand dersom den norske byen er interessert i besøk. En slags vennskapsby i Kina med samarbeid om næringsliv og skole.

Alt dette på grunn av det arbeidet en cystisk fibroserammet unggutt fra Lillesand startet, og som er ført videre av en krøpling fra Kina.

Er det noen som fortsatt tviler

på at de to fortjener en statue i helformat?

Da jeg leste reaksjonene i Lillesands-Posten, var jeg fristet til å bringe inn begreper som misunnelse og «Janteloven», men jeg skal la være. Denne oversikten over det Ketil fikk bety for mer enn 80 millioner kinesere, og sikkert et stort antall i andre land også, synes jeg står på egne ben og taler for seg selv.

Jeg er stolt over å kunne si at Ketil var min venn, og at Mark er det i dag.

Lykke til, Lillesand, og gratulerer.

Karl Johan Emanuelen
journalist i Agderposten

Sterke krefter i Kina ønsker å knytte nærmere bånd til Lillesand

Lillesand kommune og dens innbyggere burde føle seg beæret

STOR BETYDNING: Karl Johan Emanuelen er skuffet over statue-debatten i Lillesand. Journalisten som har vært flere ganger i Kina skriver om Ketil Moes betydning for funksjonshemmede over hele verden.